

Jaroslav Tichý

Veselé pohádky

ZE VŠECH
KONČIN SVĚTA

Ilustrovala
Eva Sýkorová-Pekárková

Albatros

Veselé pohádky ze všech končin světa

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Jaroslav Tichý

Veselé pohádky ze všech končin světa – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Albatros

Jaroslav Tichý

Veselé pohádky

ZE VŠECH KONČIN SVĚTA

Jaroslav Tichý

Veselé pohádky

ZE VŠECH
KONČIN SVĚTA

Ilustrovala

Eva Sýkorová-Pekárková

Albatros

© Albatros, 2023

© Jaroslav Tichý – heir, 1993

Illustrations © Eva Sýkorová-Pekárková, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-00-07201-2

ISBN e-knihy 978-80-00-07209-8 (1. zveřejnění, 2023) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-00-07210-4 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-00-07208-1 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

O ukradeném smíchu

MORAVSKÁ

Pekelný vládce Luciper si jednou zavolal ke slyšení svého nejhoupějšího čerta a zle mu dával na pamětnou:

„Posílám tě snad pro zábavu nahoru mezi lidské červy? Místo abys je získával peklu, jsi jim jen pro smích. Alou do díla,

ty budižkničemu, a jestli uslyším, že si z tebe nahoře ještě někdo udělal dobrý den, zavřu před tebou pekelnou bránu na sedm železných zámků!“

Není pro čerta většího trestu než být vyhoštěn z pekla. Hloupému čertu zajiskřilo samým strachem nejen před očima, ale světe, div se, i v hlavě, a dostal poprvé ve svém čertovském živobytí pravý ďábelský nápad: „Když se mi lidi pořád smějí, ukradnu jim ten smích!“

Jak řekl, tak udělal. Zavázal smích do velikánského pytle a rychle s ním utíkal do pekla.

Od těch chvil se lidem na zemi žilo bídne. Sotva jim smích vymizel ze srdcí i ze rtů, začali po sobě zahlížet jako divá zvíř. Co jeden postavil, to druhý boural, samá neshoda a svár. Zabíjeli se na potkání a čertům nastaly zlaté časy. Luciper poklepával hloupému čertovi na rameno:

„Podívejme, vždyť ty máš vlastně za ušima!“

Všelijaká knížata a rytíři si chtěli dobýt slávu a vypravili se do pekla vyrvat smích čertům z drápů. Ale nepochodil žádný. Čerti každého proměnili v kňoura s dlouhým rypákem a zahnali ho do lesa na bukvice.

„A co kdybych zkusil štěstí já?“ řekl si Honza z vesničky pod horami. Máma mu napekla na cestu ranec buchet, Honza si ho pověsil přes rameno na sukovici a vyrazil do světa.

Už měl střevíce skoro nadranc, a peklo pořád nikde. Jak vidět, pro chudého chasníka není tak lehké se do něho dostat.

Cesta vedla hustým lesem a tu se najednou před chasníkem otevřela světlina a na té stála chaloupka, jako by ji vymaloval.

O UKRADENÉM SMÍCHU

Honza zaklepal na okýnko. Na zápraží vyšla stařenka, taková drobounká, že by ji do uzlíčku svázal.

„Mám před sebou ještě dlouhou cestu, babičko, mohl bych u vás zůstat na nocleh?“ smekl Honza čepici.

„A kampak máš, mládenečku, namířeno, že jsem tak smělá?“

„Do pekla pro smích, co ho čerti ukradli lidem.“

„A to pro sebe, pro sebe? Nebo budeš taky na váhu prodávat?“

„Babičko, kdybych si smích nechal jen pro sebe, to by se mi brzy zapříčil v hrdle. Smát se musí i všichni kolem, všem lidem ho donesu zpátky a rozdám, však býval jejich!“

„Inu, tak pojď dál,“ řekla stařenka. „Na půdě je sena dost, vyspíš se voňavým spánkem!“

Ráno vyprovodila stařenka Honzu před práh a tam se plácla do čela:

„Málem bych zapomněla! Přidám ti něco na cestu k maminciným buchtám.“

Zaběhla do stáje za chaloupkou a za chvíli byla zpátky s grošákem, který měl u sedla zavěšené kladivo a klíčku s vrabcem.

„Koně máš na cestu, aby sis neroztrhal střevíce, a to ostatní se ti možná po cestě bude taky hodit.“

Honza pěkně poděkoval, no teď bude cesta ubíhat jinak! A jel a jel, až ho kůň po mnoha dnech donesl na velikou louku a zafrkal, že se chce napást.

Tráva tam rostla vysoká a měkoučká jak peřina, v takové by se dalo i pěkně chrupat!

„A poslouží kladivo – vida, k čemu všemu taky může kladivo být! Zatluču do země pořádný kolík, abych k němu mohl uvázat koně na dlouhou oprat'. Jinak by se mi na pastvě zaběhl, zatímco budu spát,“ mudroval Honza a dal se do práce. Ale ještě

nedotloukl a z díry v zemi se vyrojilo hejno čertů, jako když píchne do vosího hnízda. Rovnou pod loukou ležela pekelná říše!

„Co to tu zdvíháš za pořádky, pozemský červe, co tady chceš? Vždyť jsi nám prorazil v pekle strop!“

„Nevypadáte zrovna, že byste v tom vašem pekle chodili do vtipných škol,“ pomyslel si Honza a povídá:

„To je mi líto, rohatí páni, ale co dělat? Má tu stát kostel, zrovna vyznačuju kolíkama základy.“

Nato sebral další z kůlů, co tu zbyly z rozpadlé ohrady, a šel jakoby nic zatloukat do druhého rohu louky.

Čerty obešla hrůza. Kostelům se všude vyhýbali na sto honů, a teď by jim měl nějaký trůnit rovnou nad hlavami?

„Počkej ještě s tím zatloukáním, panáčku! Podívej, sneseme ti, co budeš chtít, jenom když ten kostel tady nebude stát.“

„A to si dám líbit! Abyste viděli, že nejsem soběhrab, chci jenom ten ukradený smích.“

Čerti se začali ošívat. „A proč zrovna smích, co je to za majetek? Tamhle to stádo černých prasat u lesa si vezmi jako dárek. Jsou to samá hrabata a knížata, co jsme je proměnili v divou zvěř.“

„Děkuji pěkně, takových bych vám mohl ještě přidat,“ odpověděl Honza. „Jdu zatloukat další kolík, musím si pospíšet. Zejtra se začne kopat na základy.“

Starý Luciper slyšel dole na svém trůně všechno, o čem byla na louce řeč, a viděl, že jde do úzkých. Vytáhl pytel s ukradeným smíchem zpod trůnu a poslal ho s těžkým srdcem po dvou čertech Honzovi na zemský povrch. Chasník dvakrát neotálel: vyhoupl se i s pytlem koni na hřbet a ujížděl, jako by mu hlavu zapálil.

O UKRADENÉM SMÍCHU

Ale Luciperovi se všechno v jeho rohaté palici rozleželo jak náleží teprve teď: „Ten chlapík nevypadá, že by si chtěl strčit smích do vlastní truhly. Rozdá ho mezi lidi a pro nás nebude zas dohromady co na práci. To bych taky jednoho krásného dne mohl své pekelné kralování pověsit na hřebík!“

I zavolal si Luciper k trůnu čerta Beliála a takto mu rozkázal: „Jsi nejchytřejší a nejsilnější z mých poddaných. Leť za Honzou a hled' nad ním vyhrát. A pak mu seber smích!“

Čert vylétl z pekla, až se zakouřilo, a jak dohnal Honzu, zakřičel:

„Stůj! Budeme měřit síly! Kdo hodí výš kamenem, tomu bude smích patřit!“

Popadl nejbližší kámen a vymrštil ho, až hvízdal vzduchem. Celou hodinu museli čekat, než spadl na zem.

„Neházíš zrovna nejhůř,“ řekl Honza. „Taky jsem tak házival, když jsem jako kluk pásal u sedláka. Dívej se ale, jak házím teď!“

Klíčka s vrabcem, kterou mu darovala stařenka, přišla ke cti. Vybral z ní ptáčka tak, aby to čert neviděl, a prudce ho vymrštil z dlaně.

„Viděls, jak zmizel v oblacích? Ten nespadne ani za hodinu! Aspoň se pěkně prospím, než se nám vrátí na zem!“

Potom se Honza natáhl do trávy a usnul jako pařez. A když se probudil, vidí čerta Beliála, jak se točí kolem dokolečka, div si nevykrouť krk. Vyhlížel Honzův kámen – kdypak už konečně spadne, taková doba!

„Natáhni dobře slechy, už letí dolů, spadne co nevidět!“ vykřikl Honza. A jak se Beliál při tom svém motání k němu otočil zády, vyťal mu chasník takovou za ucho, až čertisko zatřepalo kopyty ve vzduchu, jak kozel v kotrmelci.

„Tady to máš,“ řekl Honza, „povídal jsem ti přece, abys dával pozor!“

S náramnou ostudou prohrál čert ten velký souboj v házení. Stáhl ocas mezi nohy a pryč – jen černý kouř se za ním po zemi kutálel.

Dlouhá cesta čekala Honzu zpátky do vesničky pod horami, celý svět musel objet na stařenčině grošákovi! A všude, kam přijel, rozdával smích plnými hrstmi, a přesto z pytle neubývalo. Kdekdo se divil a kdekdo se smál: že je zas na světě dobře, že slunce vesele svítí, že práce jen v rukou hraje, všechno jako dřív.

Císař a jeho kocour

ČÍNSKÁ

Za dávných dob vládl v Číně císař, který neuměl nic jiného než dát se po ránu obléci do nádherného roucha, pak se posadit ke stolu a skoro celý den strkat do úst lahůdku za lahůdkou. Když zrovna neseděl za plnými mísami, hověl si na trůně. Točil

palci mlýnek na svém kulatém břiše a s potěšením vzpomínal na dobroty, na kterých si před chvílí tak pochutnával. A ještě víc se ale těšil na ty, které za chvílku ozkouší na svém mlsném jazyku.

O světě kolem paláce nevěděl vůbec nic. Ze zvířat znal jen chundelaté palácové psíky, kteří se povalovali na brokátových polštářích v komnatách dvorních dam, a z ptáků jen slavíky a pávy. Mohl je slyšet a vidět rovnou z okna, když se po příliš sytém jídle osvěžoval pohledem do palácových zahrad. Jeho dvořané na tom nebyli o mnoho líp. Vyprávěli císaři o světě kolem jen to, o čem věděli, že se mu bude líbit. Kdepak by se tam našlo místo pro všetečnou šedivou myš?

A přece se ukázala ve vší kráse svých vousků a oček lesklých jako korálky! Přeběhla císaři rovnou před nosem v nejzlatější z jeho zlatých komnat a vladař se tak polekal, že utekl až do nejdlehlějšího pokojíku svého sídla. Byl svatosvatě přesvědčen, že do paláce vnikl nebezpečný netvor, který se takhle zmenšil jen

proto, aby mohl proklouznout pod nohama stráží. Když se císař neukázal v trůnním sále už celý týden, začali ministři a generálové pokyvovat hlavami sem a tam, až se nakonec sešli k poradě. Usoudili totéž, co usoudil vladař, jak také jinak? V paláci se uhnízdil strašlivý netvor, ta hrůza, co jenom počít?

Mezitím plynul čas a myš se v paláci zabydlela, jako kdyby jí odjakživa patřil. Byla drzá a všetečná jako všechny myši, které se přestaly bát: procházela se po zlatem vykládaných komnatách sem a tam, zametala ocáskem jako vlečkou, vyhryzala do císařova slavnostního šatu, vyšívaného obrazci draků, obrovskou díru a smlsla si i na jeho nefritem vyzdobeném opasku.

Tohle už císaře a celý jeho dvůr vyděsilo k smrti. Nanejvýš neodkladně nutno najít muže, který by netvora spolehlivě zneškodnil, dupali po dlaždicích generálové. Začněte s modlitbami, přinášejte oběti Hrůzyplnému. Snad bude milostiv a vystěhuje se, radili ministři.

Císařovým dvořanům a nejbližším z toho šla hlava kolem. Nakonec si řekli, že se zařídí jak podle generálů, tak podle ministrů. Kdo naklání ucho k těm i oněm ústům, lecčehos může příhodně využít. A tak od toho dne nařízeno s ránem i s večerem skládat před myší po třech poklonách až na zem a za úsvitu i za soumraku zapalovat vonné tyčinky v koutě u díry, kterou myš vyhlodala. Zároveň dát zhotovit třikrát sto desek s tímto nápisem: Hledá se muž moudrý a dovedný, jenž v císařském paláci dokáže polapit nevidané zvíře, jehož podobu vystihuje následující obraz. Komu se to podaří, bude odměněn deseti tisíci zlatými kuany a tisícem svítek atlasového hedvábí.

Třikrát sto dřevěných desek, na nichž dvorní malíř se svými pomocníky namaloval štětcem a tuší třikrát sto podob vouskaté

CÍSAŘ A JEHO KOCOUR

myši s drzým čeníškem, bylo rozvěšeno po třech stech rozích sídelního města.

Lidé se začali sbíhat k vyhlášce jako mravenci na med. A tak se do jednoho hloučku dostal i mládenec z jedné vesnice, který byl zrovna ve městě na návštěvě u strýce. Když si vyposlechl, co je na desce napsáno, povyskočil, aby si přes hlavy těch před ním prohlédl obrázek. A hned si radostí pleskl dlaněmi do kolen: mám já to ale štěstí!

Chlapcovo štěstí spočívalo v tom, že stál až vzadu na kraji hloučku a že měl rychlé nohy. Než se kdo v tlačnici u desek vzpamatoval, stačil mládenec chytit na zápraží jedné čajovny pěkného černého kocoura, který si tam zrovna brousil drápky o sloupek. Dalo chvíli práce vstrčit toho bojovníka do rukávu, škrabal jako divý! Mladík upaloval k císařskému paláci, jen aby předběhl ostatní. „Přicházím polapit netvora,“ prohlásil strážím a ty ho okamžitě zavedly do císařských komnat.

A v té nejnádhernější ze všech uviděl něco, čemu by nikdo z ostatních poddaných za zdmi paláce jistě za celý svět neuvěřil: sám císař se svými nejbližšími tu klečeli na holé podlaze a bili čely o zem před stolečkem, na kterém na zadních tlapkách seděla obyčejná šedivá myš. V předních držela masem nadívanou buchtičku a pořádala sousto za soustem, až jí lupalo za ušima.

Mládenec nemohl vydržet ten pohled: vybuchl smíchy a smál se a smál, až mu slzy tekly z očí. Císař s rodinou otočili hlavy: jaký výtržník se to odvažuje rušit náš obřad? Okamžitě s ním do pout!

Ale venkovan neměl jen rychlé nohy; jeho jazyk byl mrštný právě tak. Stačil vykřiknout, ještě než strážé mohly vykonat rozkaz: „Já jsem ten, kdo vás vysvobodí od netvora, už teď se směju, jak ho vyřídím!“

A při posledním slově vypustil z rukávu kocoura, který se jediným skokem vyhoupl na stůl a jediným chramstnutím myš zakousl. Císaři a dvořanům div nevypadly oči z důlků a jejich ústa zůstala otevřena dokořán. Takový zázrak, takový div! Hrozný neznámý tvor v ten ráz přemožen jiným neznámým tvorem, co to za divné novoty vtrhlo do Paláce nebeského klidu? Vedle myši totiž neznali u císařského dvora ani kočky – kdopak je kdy naposled v paláci viděl?

Mládenec vstrčil zase kocoura do rukávu a zeptal se, jak by si co nejdřív mohl odnést slíbenou odměnu.

CÍSAŘ A JEHO KOCOUR

„Kam bys chodil, k čemu ten spěch? To se ti u mne v paláci nelíbí?“ zabreptal císař. „Za tebou se zavře brána, nestačím se ani ohlédnout a nějaká další příšera začne řídit v mých komnatách. Zůstaň, budu tě jmenovat svým nejvyšším tělesným ochráncem!“

Ale vesničan nechtěl o ničem takovém ani slyšet. Teprve když císař nabídl k vypsané odměně ještě deset tisíc kuanů a tisíc svitků atlasu navíc, uvolil se nechat v paláci alespoň svého chlupáče.

„Jméno toho tvora je Kocour a volá se na něho zaklínadlem či či. Statečně vymýtí kdejakou ničemnou spřež!“

Mladík se vrátil do své vesnice jako boháč. Ale vydržel být boháčem jen do večera. Když se sešli sousedé, aby si poslechli, jak zachránil samotného císaře před myší, rozdělil se s nimi o odměnu rovným dílem. Na vesnici se nic neutají. Zvěst se brzy donesla k jednomu vinopalníkovi, který kromě sudů špatného rýžového vína ve sklepě měl ještě hezkou dceru.

„Takové bohatství za kocoura!“ chodil vinopalník po domě sem a tam jako liška v kleci a závist mu krabatila čelo. „Když byl císař tak marnotratný k obyčejnému bezzemkovi, jak štědrý by asi musel být ke mně! Ale jak se jen o mně doví, jak mu dát o sobě vědět?“

Náhoda si nevybírá. Přilétne, kam chce a než se naděješ. A tak se stalo, že zrovna v těch dnech projížděli krajem císařští náhončí, kteří hledali služky do císařových služeb. Rodiče před nimi schovávali své dcery do stohů slámy i do kozích chlívků. Věděli dobře, že kdo byl jednou odveden do paláce sloužit císaři, už se nikdy domů nevrátil. Mohl by přece potom vypravovat, že vladař čínské říše nic jiného nedělá, než od rána do večera cpe své břicho!

Před náhončími se zkrátka už zdaleka zavíraly kdejaké dveře – jen vrata vinopalny zela dokořán. A nebyla prázdná: stála v nich krásně vyzdobená nosítka s vinopalníkovou dcerou a vedle nosítek sám majitel sklípku.

„Dopravte ji bez úhony až do vladařových komnat a nezapomeňte císaři vyřídít, že tuhle služku posílá nejponíženěji vinopalník Li z vesnice Čan,“ domlouval verbířům šťastný otec. Cítil se být opravdu velmi šťastný, že mu náhoda tak pomohla. Císař se o něm doví, odměna už je na dosah!

Ale náhončí zvysoka odsekli: „Donesou ji tam tví pacholci nebo třeba ty sám! Nevidíš, že sedíme na koních?“

„Tím líp,“ řekl si vinopalník. „Aspoň odevzdám dceru císaři vlastnoručně a taky si hned vyzvednu císařův dar.“ A tak vykročil směrem k sídelnímu městu s úsměvem kulatým jako měsíc a za ním dva sluhové s nosítky.

Když po dlouhé cestě konečně stanuli před císařem, byl vladař opravdu dojat: „Sám otec přivádí vlastní dceru do služby z takových dálav! A to je pěkné, to se mi líbí. Podle ošacení vidím, že nejsi žádný hej počkej,“ obrátil se k vinopalníkovi. „To já tě budu muset odměnit, jak se sluší a patří, však já taky nejsem jen tak nějaký císař!“

Poté zašeptal něco do ucha svému komorníkovi, ten luskl prsty a za chvíli už stavěli sloužící před vinopalníka skříňku s mřížovými dvířky, podloženými síťovinou ohnivé barvy.

„Jsi jeden z nejšťastnějších císařových poddaných,“ řekl komorník vinopalníkovi, „protože právě dostáváš jednu z nejpodivuhodnějších vzácností z jeho pokladů. Zázračný tvor tě zbaví veškerého utrpení!“

Sloužící otevřeli dvířka, a kdyby vinopalník uctivě neklečel na zemi, byl by na ni úžasem a zklamáním padl jak široký tak dlouhý.

CÍSAŘ A JEHO KOCOUR

„Jeho jméno jest Kocour,“ zvolal císař, když chlupáč vyskočil ze skříňky. „Zbavil mne hrůzného netvora Myši. I všech jeho neřádných bratrů a sester mne zbavil, pozakousal je do jednoho!“

Abych pravdu řekl, už ho nepotřebuju. Ať jeho kouzelná moc slouží teď tobě! A nezapomeň zaklínadlo, kterým se přivolává; to zaklínadlo zní či či!“

Tak dostal vinopalník výměnou za svou dceru obyčejného kocoura. A císař? Zase spokojeně točil palci mlýnek na svém kulatém břiše a přemýšlel už jen o tom, co dobrého mu asi chystá k obědu vrchní císařský kuchař.